

از لنده تا تکریت

(خاطرات دفاع مقدس)

راوی و نویسنده:

سید حجت هاشمی

سرشناسه: هاشمی، سید حجت، ۱۳۴۹-

عنوان و نام بیدار: از لنده تا تکریت / راوی و نویسنده سید حجت هاشمی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات آنپنا، ۱۴۰۵.

مشخصات ظاهری: ۲۸۸ ص: مصور (رنگ): ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۸۸-۴۵

وضعیت فهرست نویس: فیبا

یادداشت: این اثر با حمایت مدیریت ادبیات و تاریخ دفاع مقدس اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان کوهگلیویه و بویراحمد منتشر شده است.

موضوع: هاشمی، سید حجت، ۱۳۴۹-

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- خاطرات

Personal narratives -- ۱۹۸۸-۱۹۸۰, Iran-Iraq War

اسیران جنگی -- ایران -- خاطرات

Prisoners of war -- Iran -- Diaries

شناسه افزوده: بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان کوهگلیویه و بویراحمد، مدیریت ادبیات و تاریخ دفاع مقدس

رده‌بندی کنگره: DSR1629

رده‌بندی دوبی: ۹۵۵/۰۸۴۳۰۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۷۵۶۵۷۳

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های
دفاع مقدس کوهگلیویه و بویراحمد

از لنده تا تکریت (خاطرات دفاع مقدس)

دکتر سید حجت هاشمی

امور هنری: موسسه گل بی‌منتبه بارون

صفحه‌آرا: موسی حسنی

طراح جلد: محمدرضا چشمده

شمارگان: ۵۰۰ جلد

۱۴۰۵: چاپ اول

چاپ: مهرگان

۹۷۸-۶۲۲-۶۳۸۸-۴۵: شابک

صد و سی هزار تومان

این اثر با حمایت مدیریت ادبیات و تاریخ دفاع مقدس اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان کوهگلیویه و بویراحمد منتشر شده است.

نشانی: تهران / خیابان آزادی / ابتدای خوش شمالی / پلاک ۹/ طبقه ۱ / واحد ۵

تلفن: ۰۹۱۳۱۳۲۵۸۵۸/ ۰۲۱۶۴۳۳۱۲۱

ایمیل: anapananashr@gmail.com

اینستاگرام: @anapanabook

فهرست مطالب

۱۱	سرا آغاز
۱۵	بخش اول
۱۷	فصل اول
۲۱	فصل دوم
۲۷	فصل سوم
۳۳	بخش دوم
۳۵	فصل چهارم
۵۷	فصل پنجم
۶۳	بخش سوم
۶۵	فصل ششم
۷۵	فصل هفتم
۷۹	فصل هشتم
۸۷	فصل نهم
۹۱	فصل دهم
۹۷	فصل یازدهم
۱۰۱	بخش چهارم
۱۰۳	فصل دوازدهم
۱۱۳	فصل سیزدهم
۱۱۹	فصل چهاردهم
۱۲۹	فصل پانزدهم
۱۳۷	فصل شانزدهم
۱۴۱	فصل هفدهم
۱۴۷	فصل هجدهم

۱۵۱.....	فصل نوزدهم
۱۵۳.....	فصل بیست
۱۵۵.....	فصل بیست و یکم
۱۵۹.....	فصل بیست و دوم
۱۶۱.....	فصل بیست و سوم
۱۶۵.....	فصل بیست و چهارم
۱۶۹.....	فصل بیست و پنجم
۱۷۳.....	فصل بیست و ششم
۱۷۹.....	فصل بیست و هفتم
۱۸۳.....	فصل بیست و هشتم
۱۸۷.....	فصل بیست و نهم
۱۸۹.....	فصل سی ام
۱۹۵.....	فصل سی و یکم
۲۰۱.....	فصل سی و دوم
۲۰۹.....	فصل سی و سوم
۲۱۲.....	فصل سی و چهارم
۲۲۷.....	فصل سی و پنجم
۲۳۳.....	فصل سی و ششم
۲۳۵.....	فصل سی و هفتم
۲۳۷.....	فصل سی و هشتم
۲۳۹.....	فصل سی و نهم
۲۴۱.....	فصل چهلم
۲۴۳.....	فصل چهل و یکم
۲۴۷.....	بخش پنجم
۲۴۹.....	فصل چهل و دوم
۲۵۵.....	فصل چهل و سوم
۲۵۷.....	فصل چهل و چهارم
۲۶۱.....	فصل چهل و پنجم
۲۶۹.....	تصاویر و مستندات
۲۶۹.....	تصاویر و مستندات

سرآغاز

در ۳۱ شهریور ماه سال ۱۳۵۹ هجری شمسی صدام حسین، دیکتاتور وقت عراق با تصمیم و برنامه از پیش تعیین شده و با تحریک، تشویق، هدایت و پشتیبانی سران استکبار و استعمار بلوک غرب بهویژه آمریکا و حمایت بی دریغ بلوک شرق (شوری ساق) طوفان سهمگین جنگ تحمیلی را برای برانداختن نظام نویای جمهوری اسلامی به راه انداخت. صدام حسین ابتدا در برابر دوربین‌های تلویزیون عراق ظاهر شد و قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر را پاره‌پاره کرده و آنگاه به صورت مهادی با شلیک اولین توپ به طرف ایران به طور رسمی جنگ را آغاز کرد.

در داخل کشور نیروهای نظامی هنوز سازمان بازسازی و ساماندهی بودند و جناح‌های وابسته به شرق و غرب با ایجاد هیاهوی تبعاتی و درگیری نظامی به دنبال تضعیف ارکان نظام بودند. جوامع عرب نیز با دفاع تمام عیار خود از دیکتاتور عراق، آن جنگ نابرابر را «قادسیه صدام» نام نهادند و با این کار به آن جنگ تحمیلی به طور رسمی، رنگ و بوی ایدئولوژی و دینی دادند.

رهبر کبیر انقلاب با ژرف‌اندیشی عمیق در برابر این اتحاد نامی‌میون استعمار و ارتجاج منطقه، نام «دفاع مقدس» را بر سر زبان‌ها انداخت که ظرف چند ماه موازنۀ قدرت را به نفع ایران رقم زد.

ملّت ایران به زودی دریافت که دفاع در قانون طبیعت از جمله اصول بقاء و حفظ جان، شرافت انسانی و عقیده و باورهای است. فرماندهان و رزم‌مندگان با

تمسک به آموزه‌های اسلامی، نهضت عاشورا و فرهنگ شهادت این دریافت ملت ایران را در لایه‌های زیرین جامعه نهادینه کردند.

در دوران دفاع مقدس به جهانیان ثابت کردیم که جنگ، نامیمون و نامبارک است اما دفاع، حماسه دلستگی به میهن و حدیث دلدادگی به شرف و انسانیت است. راز سرمهیر دفاع مقدس همین حماسه دلستگی و همین حدیث دلدادگی بوده است. در آن دوران، جوانان رشید ایران مسئولیت تمام دفاع مقدس را به عهده داشتند و در تاریخ لحظاتی آفریدند که انسان‌های شرافتمد را به حضور در آن لحظات ترغیب و تحریض می‌کرد.

پس از اتمام جنگ به تدریج فرهنگ و هنر انقلاب و دفاع مقدس ایجاد کرده است تا آثار مکتوب این دفاع، خلق و تولید گردد تا هم ارزش‌ها و فرهنگ دفاع مقدس، ایشاره و مقاومت جاودان و مانا بماند و هم این آثار پلی ارتباطی میان نسل گذشته و آینده باشد.

این جانب با همین هدف و همین انگیزه به ثبت و ضبط خاطرات خود پرداخته است. گرچه چهار تابستانِ دوران دبیرستان را در دفاع مقدس گذرانده است اما این کتاب به خاطرات چهارمین اعزامش که به اسارتیش منتهی شد مربوط می‌شود. در طی این مرحله از اعزام، نگرش‌ها، گرایش‌ها و رفتارهای همگن، متوازن و منسجمی به وجود آمد که شاید برای خوانندگان به‌ویژه جوانان عزیز این مرز و بوم شیرین و اثرگذار باشد.

نوشتن این خاطرات را در عراق شروع کردم و پس از آنکه آنها را به ذهن می‌سپاردم به هر طریق ممکن محوشان می‌کردم. پس از آزادی، آنچه را در حافظه داشتم روی کاغذ آوردم و ابتدا برای دل خود نوشتم. آن دل نوشته‌ها را به شیوه ادبی و کتابی به رشته تحریر درآوردم. آنها سرشار از آرایه‌ها و صناعات ادبی، تلمیحات تاریخی، قرآنی و احادیث و همچنین شواهد شعری فراوانی بوده است. آنگاه متوجه شدم این خاطرات، خواننده را سردرگم و

رنجیده‌خاطر می‌کند و رنگ و بوی تصنیع، شعار، شعر و دلنوشته به خود گرفته است. سپس اضافات و حاشیه‌ها را ستردم و آنها را به شیوه ساده و روان بازنویسی کرده‌ام.

لازم به یادآوری است چون این خاطرات، مشتمل بر حوادث واقعی از یک اعزام (از خانه تا خط مقدم و اسارت) بوده شکل داستان به خود گرفته است و جاهایی مرز داستان و خاطره را در نور دیده است. در این شیوه، عمدی و هدفی در کار بوده است تا جوانان بهتر با شرایط دوران دفاع مقدس آشنا شوند. در ابتدای این خاطرات از برخی لغات به زبان لری استفاده شده است تا به زبان رسمی، پویایی و زیبایی ببخشد.

هر چهار دندان عقلمن، زیر بار مصائب و شدائد در اردوگاه‌های عراق، سر باز کردند، بالاتنهم با ترکش خمپاره، سوراخ سوراخ شد اما خداوند، توفیق شهادت را بمن ارزانی نداشت. ظاهراً آن قدر سمن بود که یاسمن گم شد، ولی سعادت زنده‌ماند رایه من عطا بخشید تا این خاطرات را بنگارم و زمانی به دست یک جوان ایرانی برسد تا با مطالعه آن، تجارت زندگی مرا به کار بندد و بهتر از من به کشورش خدمت کنم.

برای رعایت اختصار و اصالت گفتار از درج خاطرات دیگر دوستان و دژنشینان خندق در این کتاب پرهیز کردم و با پوزش از محضر یکایک آنها از کسی کمک نگرفته‌ام تا خدای ناکرده، نام کسی از قلم نیفتدم و مشمول «آمدم ثواب کنم، کباب شدم» نشوم.

این کتاب را در پنج بخش نوشته‌ام: در بخش اول به نحوه ایجاد انگیزه برای اعزام و حال و هوای دوره جوانی، در بخش دوم به استقرار در خط مقدم و حوادث مربوط به آن، در بخش سوم به نحوه اسارت و مقاومت در دژ خندق، در بخش چهارم به اتفاقات زندگی اردوگاهی در عراق و در بخش پنجم به روزهای آزادی و پس از اسارت پرداخته شده است.